

Amicul Școalei

Revistă pedagogică — culturală — socială.

Organul oficial al Revizoratului școlar, al Comitetului școlar județean și al Asociației învățătorilor din județul Alba de jos.

Apare săptămânal sub îngrijirea Dlui Revizor școlar

MARIAN SASU.

Abonament :

120 lei pe an pentru membrii corpului didactic.
iar pentru comitele școlare și partic. 150 lei.
Redacția și Administrația la biroul Revizor-
ratului școlar — Aiud.

Inserțiuni și reclame

se publică după tarif. — Scrisori nefrancate nu
se primesc. — Manuscrisurile nu se înapoiază.

Un număr 3 lei.

Cultivarea învățătorului.

Chemarea învățătoarească, dupăcum să știe, pe cât e de frumoasă și de sublimă, pe atât e de grea și de anevoioasă. Un filozof mare a zis, că cele mai grele două lucruri pe pământ sunt: *a governa* și *a educa*. Educația deci e cea mai grea artă pe pământ, pentrucă dupăcum se zice, ea e *arta artelor* și *știința științelor*.

Acum pentrucă noi învățătorii să putem crește și educa elevii încredințați nouă așa dupăcum se așteaptă cu drept cuvând dela niște oameni de *specialitate*, e necesar ca incontinuu să-i studiam, să-i examinăm și să medităm asupra mijloacelor prin cari i-am putea educa și instrua mai bine și mai ușor.

Și fiindcă azi și pe terenul educației și instrucțiunii se face mereu progres, se ivesc noi idei în viața învățătorilor, noi fenomene pe câmpul învățământului, pentru aceea noi învățătorii, ca să ne putem susținea la culmea misiunii noastre, ca să ne putem împlini frumoasa noastră chemare așa dupăcum am zis, că se așteaptă dela niște oameni de *specialitate*, trebuie să cetim incontinuu cărți și reviste pedagogice, să discutăm cu colegii noștri chestiunile școlare; cu alte cuvinte trebuie să studiem și să ne cultivăm incontinuu.

De altă parte știm apoi, că noi învățătorii români, pe lângă greua, dar sublima misiune de educatori și instructori ai tinerelor odrasle ale neamului, mai avem sfânta datorie de a ne îngriji și de luminarea și deșteptarea poporului nostru românesc, care așteaptă fără amânare, ca să-l ridicăm din starea înapoiată în care se află din cauza împrejurărilor maștere între cari a trăit.

În calitatea aceasta de luminători și povățuitori ai poporului, dela noi învățătorii se pretind astăzi o mulțime de lucruri. Așa ni-se cere ținerea de conferințe populare, aranjarea de concerte și producțiuni teatrale, înființarea de coruri bisericești, cămine culturale, bănci populare, cooperative de tot felul etc. etc.

Toate aceste lucruri reclamă o mulțime de cunoștințe și experiențe, pe cari multe din ele neputându-le câștiga în pușinii anii noștri de școală, urmează de sine că trebuie să ni-le câștigăm în viață, prin sârguință și învățatură continuă.

Viața noastră de învățători români încă ne prelinde ca să ne cultivăm și perfecționăm încontinuu. Ca să putem da piept cu toate nevoile și piedecile câte ni-se pun în cale, avem lipsă nu numai de o bărbăție și perseveranță de fier, ci și de o mulțime de cunoștințe. Numai înarmați cu aceste arme, vom putea trece triumfători peste toate mizeriile și neajunsurile, cu câte e împreună încă cariera noastră învățătorescă din România-Mare.

Noi învățătorii trebuie să ne perfecționăm mereu și din punctul acela de vedere, că încetând de a ne mai cultiva, ușor ne pierdem și din cunoștințele câștigate în școală, și în cazul acesta devenim niște *rutinari*, cari ne-având apoi nici-o pricepere și dragoste către școală, *pricinuim cea mai mare pagubă neamului nostru, care ne-a născut și care ne susține.*

Trebuie adeca bine să se ia aminte, că cel-ce n'are chemarea de a servi pentru înaintarea altora, dacă nu ține paș cu progresul timpului, suferă numai singur el paguba neglijenței proprii, pe când acela, care e chemat de a lucra la înaintarea generală.— cum bunăoară

suntem și noi învățătorii — acela zic, cauzează prin lenea lui și altora mari pagube. Și apoi e mare păcatul și grea răspunderea aceluia, care împiedecă pe altul în calea perfecționării sale și-l duce la nefericire.

Din cele înșirate pân'aci se poate vedea limpede, că noi învățătorii avem mare lipsă și necondiționat trebuie, ca să ne nizuim a ne cultiva inconșinuu. La nici-un caz nu este iertat a ne mărgini numai la cunoștințele câștigate în școală, ci din contră trebuie să ne silim pe toate căile posibile a ne câștiga noi și noi cunoștințe, fiindcă numai în chipul acesta ne vom putea indeplini cum se cuvine toate datorințele noastre de învățători români.

Viața noastră întregă este o școală continuă — zice Keller — neincetat trebuie să învățăm, și cu deosebire noi învățătorii, cari suntem chemați a învăța și lumina pe alții.

Și apoi încă ceva. Vedem bine cu toții, că astăzi trăim veacul progresului, când toate inaintează și se perfecționează. Astăzi numai acela poate ajunge la ceva, care ține pas cu progresul. Deci și noi învățătorii români numai așa ne vom putea înălța la treapta și cinstea, ce ni-se cuvine în societatea omenească, dacă vom ținea cont de progresul timpului, adeca dacă inconșinuu ne vom cultiva mintea și ne vom nobilita inima.

Pildă să avem în aceasta privință pe învățătorii altor neamuri, cari s'au emancipat numai prin propriile lor forțe: prin știință și cunoștințe, și în raport cu acele li-s'a îmbunătățit nu numai starea materială, ci totodată și-au eluptat drepturile și poziția, ce li-se cuvine în viață. Noi învățătorii români încă ne vom putea emancipa de bună samă numai să fim oameni harnici și cumiști, oameni iubitori de știință și progres, cu un cuvânt oameni, cari să ne știm face datoria în toate privințele și împrejurările.

Așa să fie!

Marian Sasu.

Unde-i regulamentul de aplicare al noii legi școlare a învățământului primar?

Articolul 231 din noua lege școlară a învățământului primar spune, că un regulament va prevedea cu deamănuntul punerea în aplicare a acestei legi importante. Spre paguba școlăii și a învățătorilor regulamentul, despre care e vorbă, nici astăzi n'a văzut lumina zilei cu toate că dela promulgarea noii legi școlare a trecut mai bine de șaisprezece luni de zile.

Trebuie să spunem oarzen, că în lipsa aceluia regulament lucrurile merg cât se poate de prost. Și asta provine de acolo că fiecare esplică legea în felul său de gândire de unde apoi se nasc o mulțime de neajunsuri păgubitoare învățământului.

Spre ilustrare să luăm numai câte-va exemple. Articolul 27 din lege spune, că pentru primele absențe nemotivate dintr'o perioadă de 15 zile, făcute de școlari, amenda va fi egală, pentru fiecare zi de absență, cu o pătrime din prețul zilei de muncă. În lipsa regulamentului prețul zilei de muncă în multe locuri e stabilit așa la întâmplare după bunul plac al învățătorului ori al comitetului școlar. Așa într'o comună acest preț e de 20 lei, într'alta comună 30 lei, alta 40 lei și așa mai departe. Cât sânge rău nu se face între părinții copiilor de școală pe motivele aceste, când văd că în comuna lor se procedează altfel cu amenzile școlare ca în comuna vecină.

Tot așa stăm și cu cercetarea școlăii de către elevii din clasele V, VI și VII. Unii susțin, că elevii acestia trebuie să urmeze regulat școlă, ca și elevii din clasele inferioare. Alții din contră sunt de părere, că elevii din clasele superioare au să urmeze cursurile regulat numai începând cu ziua de 1 Noemvrie, iar până la data acesta sunt aduși anumite ore pe săptămână. În privința acestor elevi chiar și între organele școlare am constatat, că sunt divergințe de păreri. Din motivele aceste în fiecare regiune școlară se procedează altfel, ceace e foarte pagubitor pentru școală.

Mai curios însă e faptul, că legea nouă școlară ordonă învățătorului se țină până la 28 ore pe săptămână cu clasele I-IV, până la 24 ore pe săptămână cu clasele V-VI-VII și cel puțin 12 ore la cursurile de adulți, în total deci *64 ore săptămânale*. E vorba aci de școlăile noastre cu un singur învățător dela care legea pretinde acest lucru, dar nu-i arată *când și cum* să presteze aceasta muncă colosală.

Numai continui, ci cer cu insistință dela cei chemați ca să tipărească de urgență regulamentul de aplicare al noii legi școlare pentruca să ieșim odată din chaosul acesta în care orbecăm cu toții

Un învățător.

Munca.

Munca este viața însăși; viața este o continuă muncă a forțelor naturii. Dela primul atom care s'a pus în mișcare pentru a se uni cu atomii vecini, marea muncă creatoare n'a încetat deloc, iar această creațiune care continuă, care va continua totdeauna, e însăș menirea eternității, opera universală la care venim cu toții să aducem piatra noastră. Universul nu este el oare un imens atelier în care lucrul nu încetează niciodată, în care ființele cele mai mici fac în fiecare zi o muncă uriașă, în care materia se pune în mișcare, fabrică, zămislește fără încetare, dela cel mai simplu germene până la creaturile cele mai perfecte! Câmpurile cari se acopăr de recolte lucrează, pădurile în desvoltarea lentă lucrează, fluviile cari se revarsă de-alungul văilor lucrează, mările cari își rostogolesc valurile dela un continent la altul, lucrează. Nu este o ființă, nu e un lucru care să se poată imobiliza să nu-și dea partea lui la opera comună. Oricine nu lucrează, dispăre, este dat la o parte ca un lucru nefolositor și jenant, și trebuie să cedeze locul muncitorului necesar, indispensabil. Astfel este unica lege a vieții care nu-i de fapt decât materia în acțiune, o forță în perpetuă activitate, Dumnezeu tuturilor religiunilor, pentru opera finală a fericirii din care purtăm în noi imperioasa trebuință.

„Lamura“

Emile Zola.

Mamei.

Adeseori în brațele amintirii trec marginile unei adorații omeneshi și te compar cu bunătatea lui Dzeu. Atunci te simt cum dormi lin, sub glie, departe de căsuța noastră și durerea despărțirii' - mi revine în minte, ca o amintire tristă, adusă de soartea nemilostivă pe aripile-i funebre.

Prin locuri necunoscute te vedeam înainte de clipa fatală cu ceilalți frățiori în pribegia refugierilor și'n urma voastră dușmanul aprindea văzduhul ca un iad. În sufletu-mi incolțea presimțirea despărțirii veșnice și-adesori din ochi-mi triști să strecurau lacrimi amare. Zilele-mi treceau grele ca norii de plumb, ce acoper seninul cerului albastru și fiecare clipă în tăcere o consacram vouă și României dragi, cu dorul ce ardea în candela sfântă a conștiinței, să ne cuprindă odată pe toți la sânu-i fierbinte de mamă... La lumina oarbă dela vatră seară de seară urmăream cursul războiului, într'o mână ținând gazeta, cu degetul celeialalte căutând pe hartă și pământul sfânt cuprins în urma voastră, să rupea din inima mea.

Au trecut ani de groază la mijloc, urmărind cu mintea fragedă furtuna vremii și'ntr'o zi de primăvară, când stam pe prispă în ploaia aurie a razelor de soare, mi-a trecut o săgeată prin inimă

și-o durere mi-a împăienginit privirea : poate atunci, măiculiță dragă, ți-a bătut cel din urmă ceas ! În urmă a mai trecut un timp din vuetul clocotitor al vremii și'ntr'o zi de triumf, când granițele s'au deschis să ne cuprindă într'un mănunchiu, când sufletu-mi era plin de entusiasm, un cioclu părea că s'apropie, trimis de-o presimțire îndelungată și-atunci... am înțeles. Tu te-ai sfârșit jertfă pribegiilor !

O dormi ușor, măiculiță dragă, sub glia rece ; peste ea adie azi gloria visului așteptată de veacuri și unirea sfântă ; iar eu în memorie-mi te voiu păstra perpetuu cu-o sfântă și caldă recunoștință, ca pe-o raclă pe-un altar... dela' cari azi nu se mai cântă nici un psalm !

Iustin Sava.

Cărți și reviste.

Emile de Saint-Auban : „Istoria Socială la Palatul Justiției“ în românește de P. Mușoiu. Biblioteca „Revistei Ideei“ București. Prețul 40 lei.

„Cântări Naționale și alte diverse cântece“. Un volum de 375 pag. apărut în Biblioteca Semănătorul din Arad. Faptul că până acuma a apărut în a VIII-a ediție demonstrează interesul publicului față de aceasta colecție de poezii naționale pe care o recomandăm și noi învățătorilor noștri. Se găsește la „Librăria Diecezană“ în Arad. Prețul 30 lei.

„Revista Generală a Învățământului“. Numărul de pe Octombrie are următorul sumar : G. Bogdan Duică. — Profesorii liceului Andrei Saguna, Iosif I. Gabrea. — Școala plăcerii sau a sfortării. Paul I. Papadopol. — Actualități dureroase : lipsa de pregătire profesională. I. V. Luca. — Pentru noua reformă a învățământului secundar. Dum. Baci. — Examenе de fine de an la liceu. I. Olimpiu Ștefanovici Svensk. — O nouă metodă pentru învățarea limbilor streine. P. Stănescu Galbenu. — Aritmetica și gramatica în școala primară. I. R. - Intuiția în școala primară. Cronica, Notițe pedagogice, Spiciuri din reviste, Recenzii, Bibliografie.

„Educația“, revista pentru școală și familie. Apare lunar sub îngrijirea Dnei și Dlui Maria și Gheorghe Beiu-Paladi. Redacția și Administrația, str. Termopile No. 6 București. Abonamentul 40 lei pe an.

„Infrățirea Românească“. Anul II. No. 1. Noembrie 1925. Cluj. Abon. 200 lei anual. În acest număr între altele se publică frumoasa și instructiva pastorală ce a binevoit I. P. S. S. Mitropolitul Primat al României întregite să tipărească în toamna anului 1923 în broșura institulată „Impotriva beției“.

Partea oficială.

Revizorul școlar al județului Alba de jos.

No. 3189/1925. *Către toate direcțiunile școlilor primare de stat.*

În temeiul adresei Inspectoratului învățământului din Cluj Nr. 12852/925 Vi-se face cunoscut, că Ministerul Instrucțiunii cu ordinul Nr. 107130/1925 a permis folosința cărților de cetire maghiare pentru curs primar scrise de: „Több népiskolai tanító“ (Dr. Lazar Chirila și soții.)

No. 3192/1925.

II.

Vă comunicăm în cele următoare adresa Nr. 37/1925 a Societății „Fondul Gheorghe Lazar“ punându-Vă în vedere, că vom încasa dela membrii săi sumele cuvenite.

Odată cu începutul unui nou an școlar, ni-se reiau și înmulțesc din nou toate sarcinile pe cari și le-a luat ca angajament, societatea noastră, „Fondul Gh. Lazar“. Până când în anul școlar trecut, societatea noastră filantropică a acordat burse pentru 52 fii de învățători studenți la Universitatea din Cluj, în anul școlar curent, fiind mai mulți solicitanți și prezentându-se o serie foarte bună de studenți, comitetul nostru, pentru a putea satisface pe cei mai îndreptățiți și a urcat numărul bursei în Căminul „Casa Învățătorilor“ dela 52 la 62, deci un plus de 10 burse. Aceasta nouă sarcină desigur presupune și noi izvoare de venit pentru a putea fi satisfăcute.

Vă rugăm deci, Domnule Revizor, cu toată stăruința să binevoiți a dispune încassarea tuturor restanțelor, pe cari societatea „Fondul Gh. Lazar“ le-ar mai avea la membrii din jud. Dvoastră, iar întrucât n'ar mai fi restanțe, să binevoiți a dispune încassarea cotizațiilor curente pe anul 1925, rata I și II. ce trebuie să o solvească aceștia la 1 Octombrie, conform ordinului D-lui Ministru al Instrucțiunii Nr. 87,897 din 11 Septembrie 1924, după tablourile ce le aveți la Revizorul Dvoastră.

No. 3194/1925.

III.

Conform Ordinului Nr. 19257—1925 al Inspectoratului Regional Vă facem cunoscut, că în ziua de 20 Noembrie a. a. se va ținea la școala normală din Deva examenul de definitivat pentru învățătorii, care nu s'au prezentat în Martie fiindcă n'au primit la timp înștiințarea.

No. 3193—1925.

VI.

În temeiul ordinului Onor. Minister Nr. 107.418/1925, Vi-se face cunoscut, că noua lege a învățământului primar este obligatorie și pentru școlile primare particulare cu programa statului. În consecință aceste școli trebuie să aplice în anul școlar 1925/1926, atât noua programă analitică cât și clasele noi (V. și VI.) prevăzute de noul regulament al învățământului primar și de ordinele în vigoare date de Minister pentru învățământul primar public.

ȘTIRI.

* *Cu 1 Noembrie a. c. deschidem un nou abonament de șase luni la revista noastră. Rugăm deci pe domnii colegi să binevoiască a ne trimite de urgență abonamentul și pe intervalul acesta pentruca și noi să ne putem face datoria față de tipografie, care nu ne lipărește revista pe credit. Aceasta cerere o îndreptăm mai ales și către comitetele școlare dintre cari multe nu ne-au trimis până acuma nici-un ban.*

* **Concert.** Tenorul N. M. Creiveanu întorcându-se din Milano, unde și-a continuat studiile de cânt, va da un concert în Aiud în ziua de 7 Noembrie a. c. cu începutul de 8 seara. Programul va consta din arii de operă (Tosca, Rigoletto, Marta, Manon, Luiza Müller, Mefistofel, Serenada Toselli) și doine românești de Brediceanu și Mona. Dl Creiveanu a dat mai multe concerte în Ardeal cu mare succes, având o voce dulce perfecționată în școala belcantului italian. Considerând, că în aceasta localitate ne cercetează foarte rar cântăreții de operă rugăm publicul românesc și pe toți amatorii de canto să-i dea tot concursul.

* *Cărțile de citire pentru cursurile de adulți, cari s'au început acum la 1 Noembrie a. c. se pot afla la Cooperativa Invățărilor în Aiud.*

* Ministerul instrucțiunii încunoștințează pe autorii de cărți didactice primare că termenul ultim până când se primesc spre cercetare manualele la Consiliul permanent de instrucție, este 15 Decembrie c. Având însă în vedere numărul mare de cărți ce vor fi depuse anul acesta la cercetare (toate manualele urmând a fi puse în concordanță cu noua programă analitică) se aduce la cunoștința celor interesați că pot fi depuse chiar de pe acum lucrările lor, în vederea unei urgente soluționări.

* Un pian — marcă de Viena — e de vânzare la dl Ion Kádár inv. dir. Aiud.

* Războaie de țesut pânză și covoare cu accesoriile lor, pentru atelierele de pe lângă școlile noastre primare se găsesc la firma „*Industria Lemnului*” Iași, strada Trei Erarhi No. 15.

* **Posta Redacției.** Dlui I. D. în P. Poeziile trimise nu se pot publica. Pentruce nu scrieți articole din domeniul pedagogiei și al didacticei unde avem atâtea probleme de rezolvat? Dlui B. G. în A. Dintre poeziile trimise am ales una pe care o vom publica în numărul viitor. Celelalte nu ating măsura.

* **Posta Administrației.** Dlui I. B. în M. Chităm cu mulțumită suma de 140 lei pentru broșurile vândute.